

Vragen commissie Ruimte & Duurzaamheid

13 oktober 2025

Beeldvormende vergadering over Chw bestemmingsplan 't Veen (zonder stukken).

Leeswijzer

Onderstaand worden de vragen die bij de beeldvormende vergadering van 13 oktober 2025 over Chw bestemmingsplan 't Veen niet mondeling zijn beantwoord, alsnog beantwoord. Cursief staat de reactie van het college. De presentatie die op 13 oktober werd vertoond is al ter beschikking gesteld. De antwoorden kunnen ondersteunend zijn bij de tweede beeldvormende vergadering (19 november 2025), waarvoor in de dagen daarvoor ook nog separate vragen zijn gesteld.

ChristenUnie

- Principiële bezwaren verhouding bestemmingsplan en beleidsregel. Bestemmingsplan vonden we wat uitgekleeft, zwaartepunt in beleidsregel. Wat is de juridische houdbaarheid hiervan?

Reactie:

De samenhang van de open normen en de beleidsregel (de Veencirculator) waaruit volgt hoe deze open normen toegepast moet worden, sluit geheel aan bij de juridische mogelijkheden en systematiek van een Crisis- en herstelwet (Chw) bestemmingsplan (ook bekend als een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte).

Ten opzichte van de versie van juni 2025 is het dictum van Hoofdstuk 3 Ontwikkelingsregels (artikelen 25 Bosmilieu, 26 Dijkmilieu en 27 Tuindorpmilieu) in de regels van het Chw bestemmingsplan (bijlage 3a bij het raadsvoorstel) aangescherpt. Daarnaast is de koppeling tussen de open normen in de ontwikkelregels en de Veencirculator versterkt door het toevoegen van een begripsbepaling van de Veencirculator en zijn verwijzingen naar de Veencirculator verduidelijkt. Daarnaast bieden we uw raad de mogelijkheid om wensen en bedenkingen te uiten bij het voornemen de Veencirculator te wijzigen.

- Wensen van de raad (juni 2025). Verwerking van de wensen. Dit zien we graag terug in de stukken. Er zijn 3 toegelicht, komt er ook een toelichting op de andere punten?

Reactie:

Ja, de wijze van verwerking van alle wensen van de raad treft u aan in de Staat van wijzigingen (bijlage 7 bij het raadsvoorstel).

- Technische aspecten woningaantallen, fasering. Drie verschillende activiteiten (verkabeling, ontwikkelveld 3, G.W. Barendsenweg). Hoe werkt dat precies? Gekozen voor bepaalde projecten, dan heb je woningen, zodra dat is gerealiseerd, heb je dan weer ruimte? Of is dat een onzekere factor?

Reactie:

In de passende beoordeling van het Chw bestemmingsplan zijn de effecten berekend van de aanleg- en gebruiksfase van de gehele ontwikkeling die het Chw bestemmingsplan mogelijk maakt. Op planniveau is aangetoond dat het gehele plan kan worden gerealiseerd. Echter, voor projecten die op grond van het plan bij recht mogelijk

zijn, moet nog steeds wel een omgevingsvergunning worden verleend. Onderdeel van die vergunningaanvragen voor de projecten, is ook de plicht voor de initiatiefnemer om te voldoen aan de dan geldende stikstofregulering op projectniveau.

Om in kaart te brengen óf de losse projecten kunnen voldoen op het gebied van (de huidige) stikstofregulering, is in de passende beoordeling alvast een aantal ontwikkelingen als project doorgerekend. Deze ontwikkelingen zijn divers en aan te merken als maatgevend voor de verschillende activiteiten die het plan mogelijk maakt. Een niet te vermijden risico is dat de stikstofregulering in de toekomst wijzigt. Dit laatste is bij elke beoordeling het geval.

- Hoe wordt de regie gepakt vanuit de gemeente? Worden initiatiefnemers on hold gezet? Wat is de impact op initiatiefnemers van deze on hold gezette initiatieven?

Reactie:

Het is aan initiatiefnemers van de losse deelprojecten om aan te tonen hoe hun project voldoet aan de stikstofregels op projectniveau. Immers, pas bij de daadwerkelijke projecten zijn de exacte omvang van het project en de in te zetten stikstofveroorzakende bronnen exact in beeld. Als dan uit de AERIUS-berekeningen blijkt dat er een significante stikstofdepositie is, is het aan de initiatiefnemers om (met inzet van intern of eventueel extern salderen) daarvoor een natuurvergunning te verkrijgen bij de provincie. Er worden geen initiatieven on hold gezet, er zit alleen verschil in procedure: binnenplans of buitenplans. Het is wel zo dat de afzonderlijke projecten ook met elkaar rekening moeten houden bij de effectenbeoordeling. De gemeente faciliteert in het verstrekken van de benodigde informatie zodat afzonderlijke initiatiefnemers de vergunningen goed op orde kunnen krijgen.

- Gasverbruik en verwarming: Op basis van CBS-gegevens energieverbruik sectoren. Is dat een beproefde methode? Is dit een toegestane methode?

Reactie:

Ja, zie ook het advies van Nysingh (bijlage 8 bij het raadsvoorstel), waarin is geoordeeld dat in de referentiesituatie op een goed navolgbare wijze is uiteengezet welke bronnen relevant zijn voor de beoordeling van de stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden en welke aannames daarbij zijn gedaan. De gekozen uitgangspunten en aannames komen Nysingh voor als reële en aannemelijke uitgangspunten.

- PlanMER plicht.
Stedelijk ontwikkelingsgebied
Plangebied is 2,14%
Gebied waar stedelijke ontwikkeling plaatsvindt 0,96%
Eerder advies een percentage van 3% genoemd als realistisch, op basis waarvan is dit percentage veranderd?

Reactie:

Het percentage van 3% komt niet voor in de adviezen. Hierin is dan ook geen sprake van een verandering. Relevant is de conclusie van advocaat-generaal Kokott (Europees Hof) over het richtcijfer van 5% als maximum voor een klein gebied, waardoor verdedigbaar is dat er sprake is van een klein gebied. Daarnaast is de oppervlakte van het gebied waar stedelijke ontwikkeling plaatsvindt kleiner dan de 1% die eerder in ieder geval als klein

genoeg is aangemerkt. Zie hiervoor ook het advies van Nysingh op de passende beoordeling (bijlage 8 bij het raadsvoorstel).

PvdA/GroenLinks

- Fasering: Want heel concreet hoe lang gaat dit duren? U hebt het totaal doorgerekend als plan naar de eindsituatie toe en in de eindsituatie kan het qua stikstof berekening zegt u, maar over hoeveel jaren is dat in die berekening, volgens welke rekenmethode?

Reactie:

Alles is nu zo doorgerekend dat het gehele plan in 10 jaar gerealiseerd kan worden. Dat is een worstcase aanname omdat het gebied zelf het tempo bepaalt. Er wordt ontwikkeld op basis van vrijwilligheid en sommige bedrijven zullen er binnen 10 jaar nog niet aan toe zijn om te transformeren. Het Chw-bestemmingsplan heeft een planhorizon van 20 jaar.

- Opstijgpunt: Is er een wijziging in het opstijgpunt aan de westzijde?

Reactie:

Zoals reeds aangegeven in de mondelinge beantwoording op 13 oktober 2025 doelde de wijziging zoals aangegeven in de presentatie op een verschil tussen het ontwerpbestemmingsplan van 2023 en het nu vast te stellen Chw bestemmingsplan (december 2025). Tussen de versie van juni 2025 en december 2025 zit geen verschil in (de locatie van) het opstijgpunt aan de westzijde.

- Er is een voornemen [van het demissionaire kabinet, red.] om de norm aan te passen van de stikstof dat die naar één mol per hectare per jaar zou gaan. En bij mijn weten is dat nu 0,005 dus een factor 200. Klopt dat? Hoe kansrijk is dat?

Reactie:

Ja, het huidige demissionaire kabinet was inderdaad voornemens om een rekenkundige ondergrens van 1 mol in te voeren. Dat is een factor 200 ten opzichte van de huidige grens. De Raad van State heeft geoordeeld dat het voornemen van een rekenkundige ondergrens van 1 mol kwetsbaar is. Daarnaast is met de Tweede Kamerverkiezingen de politieke haalbaarheid hiervan mogelijk ook onder druk komen te staan. Over de kans hiervan kunnen we daarom geen inschatting maken.

- Voor de referentie in de bestaande situatie hanteert u cijfers van 2021, maar ook van 2023. Moet de bestaande situatie de situatie zo in de buurt van de planvaststelling zijn? En kan 2021 wel?

Reactie:

De peildatum hoeft niet gelijk te worden gesteld met de datum vaststelling bestemmingsplan. Er kan gemotiveerd hiervan worden afgeweken. Deze conclusie is ook onderschreven in het advies van Nysingh. Als peildatum is 2023 aangehouden, echter de verkeersgegevens van 2021 geven een beter beeld van de daadwerkelijke verkeersbewegingen. De reden hiervoor is dat hierin de hoofdzakelijk de referentiegevende bedrijven zitten en de ontwikkelingen op het Veen die daarna hebben plaatsgevonden daar geen deel van uit maken. Uitgaan van verkeersbewegingen van een latere datum leidt tot een foutieve overschatting van de referentiesituatie. Een alternatieve methode die ook vaak gebruikt wordt en is gebaseerd op de

verkeersgeneratie getallen berekent door het CROW leidt ook tot een overschatting (zoals u als raad ook heeft geconstateerd), van de daadwerkelijke verkeersgeneratie.

- Hoe groot is het risico dat het vast gaat lopen gedurende het project, dus nadat de eerste vergunningen verleend zijn? Stel dat we op bepaalde plekken aan de buitenkant van Hattem wel hebben gebouwd en dan meer naar binnen toe. Moeten we dan op een gegeven moment stoppen of zo?

Reactie:

Op planniveau is aangetoond dat de maximale planologische mogelijkheden in het plan haalbaar zijn. Het plan is gebaseerd op een realistisch ontwikkelscenario. Voor elk project moet echter op basis van de dan geldende stikstofregels worden aangetoond hoe er kan worden voldaan aan de stikstofregels. Omdat er sprake is van een organische transformatie op basis van vrijwilligheid is niet met zekerheid aan te geven of de totale gewenste transformatie plaatsvindt.

- Wat is de relatie met andere projecten die er allemaal in Hattem zijn. Is er een relatie of is er geen relatie? Dus hoe moet ik dit plan in relatie tot alle plannen in Hattem zien?

Reactie:

Bij plannen of projecten die ten opzichte van de referentiesituatie niet leiden tot een toename van stikstofdepositie op voor stikstof gevoelige natuurwaarden, is een cumulatietoets niet nodig. In de uitvoeringsfase is er wel sprake van een beperkt en tijdelijk effect; dat is door de ecologisch adviseur als niet significant beoordeeld. Bij de vergunningverlening zal inzichtelijk gemaakt moeten worden of er ten tijde van de uitvoering geen cumulatie-effecten optreden met andere projecten.

- Wanneer kan er meer duidelijkheid komen op de 1%?

Reactie:

Zie hiervoor het advies van Nysingh op de passende beoordeling (bijlage 8 bij het raadsvoorstel).

- Subsidies zat een termijn aan?

Reactie:

Aan de Woningbouwimpuls (WBI) die van Rijk en provincie is ontvangen, zit een termijn van 10 jaar na beschikking. Dat geeft ons tot 2031 de tijd om de doelstelling (643 woningen) te halen.

Aan de subsidie van de provincie voor de verkabeling zit geen termijn; dat is een lump-sumbijdrage.

- Parkeernorm 0,7 naar beneden, als parkeernorm voor de hele gemeente aangepast wordt, komt het project dan niet in gevaar?

Reactie:

Nee, integendeel. Wanneer de raad de parkeernormen in de Nota parkeernormen verder naar beneden bijstelt, blijft er juist meer ruimte over voor functies anders dan parkeren, namelijk groen, spelen en wonen (mits de woningdichtheid binnen de bandbreedte blijft zoals vastgelegd in de Veencirculator).

Fractie Borst

- Heeft de haast te maken met de termijn? Die 643 woningen, daar is een subsidie voor gekregen. Dus welke termijn geldt daarvoor?

Reactie:

Aan de Woningbouwimpuls (WBI) die van Rijk en provincie is ontvangen, zit een termijn van 10 jaar na beschikking. Dat geeft ons tot 2031 de tijd om de doelstelling (643 woningen) te halen.

- Binnen welke termijn moet de kabel onder de grond? En vervalt daar anders ook de subsidie?

Reactie:

Gemeente is opdrachtgever voor de verkabeling. Hoe eerder de verkabeling gerealiseerd wordt, hoe eerder de magneetveldbelemmering vervalt en hoe eerder op de (nu nog) belemmerde gebieden ontwikkeld kan worden. Aan de subsidie van de provincie voor de verkabeling zit geen termijn; dat is een lump-sumbijdrage.

- Intern salderen en extern salderen. Er wordt alleen gesproken over intern salderen op het moment dat we in de omgevingsvergunning komen. Maar goed, als er extern gesaldeerd moet worden dan komen 65% afoming dus is daar rekening mee gehouden of is dat überhaupt niet aan de orde?

Reactie:

In de passende beoordeling is op planniveau enkel intern gesaldeerd. In de planfase hoeft niet te worden getoetst aan de provinciale beleidsregels voor het salderen. Dit is in jurisprudentie bevestigd.

Als bij de deelprojecten intern of eventueel extern gesaldeerd wordt, dan gelden hierbij de afomingspercentages zoals vastgelegd in de provinciale beleidsregels. Bij doorrekening van de projecten is wel gerekend met het afomingspercentage voor intern salderen.

- Referentiedatum. Volgens mij is datum vaststelling plan de referentiedatum. Dus graag daar een reactie op.

Reactie:

De peildatum hoeft niet gelijk te worden gesteld met de datum vaststelling bestemmingsplan. Er kan gemotiveerd hiervan worden afgeweken. Deze conclusie is ook onderschreven in het advies van Nysingh (bijlage 8 bij het raadsvoorstel).

De gekozen referentiedatum hangt samen met het opstellen van de eerste voortoets, later omgezet naar passende beoordeling. De reden hiervoor ligt in het feit dat er gekozen moet worden voor een objectief te kiezen datum. Vooral bij planologische processen ligt het moment van vaststelling vaak veel later dan de datum van het opstellen van een passende beoordeling.

- Het faseren is dit een groot risico? Dat de op het op het laatste moment gekomen, de ongelukkigen zijn want er is een tekort?

Reactie:

Op planniveau is met de passende beoordeling aangetoond dat het realiseren van alle projecten die het plan mogelijk maakt, haalbaar blijkt. Desalniettemin dient bij de toekomstige aanvragen omgevingsvergunningen voor de afzonderlijke projecten te worden bepaald of er sprake is van een stikstofdepositie, en zo ja, of deze met salderen wel kan worden vergund. Aangezien de losse deelprojecten aan de ten tijde van de aanvraag geldende stikstofregels worden getoetst, bestaat er een risico op veranderende stikstofregelgeving. In de ontwikkeling wordt niet gewerkt met een vergunning voor het totale project; ieder project moet zelfstandig voldoen aan de stikstofregels. Hierbij kunnen initiatiefnemers samenwerking met andere eigenaren aangaan om te komen tot een haalbaar project.

- PlanMER plicht.
Stedelijk ontwikkelingsgebied
Plangebied is 2,14%
Gebied waar stedelijke ontwikkeling plaatsvindt 0,96%
Wordt het plangebied genomen of de stedelijke ontwikkeling?
Is het volgens de jurisprudentie van de Oude IJbaan de norm 1%?
Volgens mij is er een PlanMER plicht.

Reactie:

Over de vraag of sprake is van een klein gebied heeft de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State ('Afdeling') in twee uitspraken overwogen dat als een plangebied van een bestemmingsplan niet meer dan 1% van het grondgebied van de gemeente omvat, dat dan sprake is van een klein gebied.

In dit geval beslaat het plangebied 2,14% van het grondgebied van de gemeente Hattem. Echter, het deel van het plangebied waar nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk gemaakt worden, het zogenaamde ontwikkelingsgebied, is 0,96% van het grondgebied van de gemeente en blijft daarmee onder de 1%.

Daarnaast speelt ook de overweging een rol van de Advocaat-Generaal van het Hof van Justitie EU. Deze gaat bij de duiding van de kleinegebiedenregeling (die rechtstreeks is te herleiden tot de SMB¹-richtlijn) uit van een richtcijfer van 5% (ECLI:EU:C:2016:665, punt 68). Het gehele Chw-bestemmingsplan 't Veen blijft met 2,14% van het grondgebied ook ruim onder deze grens.

Op basis van beide argumenten wordt vastgesteld dat sprake is van een klein gebied. Nysingh onderschrijft deze conclusie in het advies op de passende beoordeling (bijlage 8 bij het raadsvoorstel).

VVD

- Het opstijgpunt. Is dit nu echt anders dan hiervoor? En hoe kan dat dan dat het anders is? Want hiervoor hebben we elke keer te horen gekregen het kan niet. Als het nu wel anders is, wat is er dan veranderd? En is dat ook met de omwonenden die ook geregeld hebben ingesproken besproken en zijn die blij met deze wijziging of niet? Verandert er dan in hun ogen niks?

Reactie:

Nee, zoals reeds aangegeven in de mondelinge beantwoording op 13 oktober 2025 doelde de wijziging zoals aangegeven in de presentatie op een verschil tussen het ontwerpbestemmingsplan van 2023 en het nu vast te stellen Chw bestemmingsplan.

¹ Strategische Milieubeoordeling.

Tussen de versie van juni 2025 en december 2025 zit geen verschil in het opstijgpunt aan de westzijde.

- Als het plan zo moeilijk is om te behalen met de huidige stikstofregels, is het dan niet op een gegeven moment verstandig om te zeggen nou, dan gaan we naar een iets kleiner plan. Dan maar iets minder woningen.

Reactie:

Het plan is versoerd in de zin dat niet-woonfuncties zijn beperkt; de focus ligt op het hoofddoel van het plan, namelijk woningbouw. Met de maximale planologische mogelijkheden in het (versoerde) plan dat ter vaststelling voorligt, is een juridisch haalbaar en verdedigbaar plan bereikt. De ambities zijn beter in balans gebracht met de draagkracht van het plan. Deze conclusie wordt tevens gedeeld door Nysingh. Het wordt daarom niet nodig geacht het plan verder te verkleinen. Dat zou niet leiden tot een significante afname van risico's op dit aspect. De ligging van Hattem ten opzichte van twee Natura2000 gebieden maakt dat elke ontwikkeling te maken krijgt met de regels rond Natura2000 en de onzekerheid die dat met zich meebrengt.

- De tellingen. Het ene moment nemen we een telling uit 2021, een ander moment nemen we een telling na 2024. Allebei zijn niet de huidige situatie. Hoe zit dat?

Reactie:

We gebruiken de tellingen uit 2021 omdat deze het beste beeld geven van de verkeersgeneratie van de te transformeren bedrijven. De tellingen van 2024 worden gebruikt om de verkeersverdeling over het verkeersnetwerk van Hattem te duiden; cijfers uit 2025 waren op het moment van opstellen nog niet beschikbaar. Deze cijfers geven het beste beeld hoe de toekomstige verkeersstromen zich binnen het verkeersnetwerk van Hattem zullen gedragen.

D66

- Geen aanvullende vragen

CDA

- De Veencirculator. Is er in de tussentijd iets aangepast? Wat is de juridische houdbaarheid?

Reactie:

Ja, er hebben beperkte wijzigingen plaatsgevonden in de Veencirculator. In de Staat van wijzigingen (bijlage 7 bij het raadsvoorstel) is aangegeven welke wijzigingen dit zijn. De Veencirculator past in de systematiek van een Crisis- en herstelwet bestemmingsplan, waarbij de open normen worden ingevuld door de beleidsregel.

HattemCentraal

- Plansystematiek. Daar wordt aangegeven dat er aan knoppen gedraaid kan worden in termen van dichtheid van bebouwing, bijvoorbeeld de fasering in tijd. En een aantal andere knoppen. En ik zou graag vragen wat betekent dat tot concreet voor het plan en wat betekent dat dan voor de bouw en wat is de haalbaarheid daarbij? En met name als we kijken naar de grote projecten, de plan MER plicht die al genoemd is, ook de risico's die er zijn omdat we toch een beetje tegen de rand van het mogelijke aanzitten en met

name de spin off naar eventuele andere projecten zoals het IKC. Dus wat is het risico daarbij en hoe kunnen we dat eventueel mitigeren?

Reactie:

De passende beoordeling geeft een beschrijving van de maximale planologische mogelijkheden van het Chw bestemmingsplan. Hierbij is uitgegaan van (verdedigbare) aannames op het aspect van fasering in de tijd.

Wat betreft de plan-mer-plicht is in het advies van Nysingh (bijlage 8 bij het raadsvoorstel) tevens beoordeeld dat het te verdedigen is dat een plan-mer-procedure achterwege kan blijven.

Effecten op andere projecten zijn in deze fase niet te voorspelen. Dit zal blijken uit de aanvraag voor en vergunningverlening van de betreffende projecten.

- Voor de beeldvorming en de stukken die nog gaan komen, is het dan heel duidelijk, voor eenieder en met name ook voor onze inwoners, dat we goed kunnen communiceren aan onze inwoners: Hoe gaat het er uitzien? En hoe gaat het er niet uitzien? Want anders blijven er vragen. En ik wil graag dat die onduidelijkheden worden opgelost.

Reactie:

Inherent aan de strategie van organische gebiedsontwikkeling is dat er geen exact eindbeeld is, maar dat uw raad de kaders vaststelt waarbinnen de ontwikkelingen plaatsvinden. Dat is niet wezenlijk anders dan bij andere bestemmings- of omgevingsplannen. Nadat uw raad het Chw bestemmingsplan en de Veencirculator heeft vastgesteld, voorzien we in een special in de Hattemer en een informatiebijeenkomst voor geïnteresseerden om de kaders verder toe te lichten. Bij de concrete deelprojecten hebben de initiatiefnemers de plicht om te voorzien in voldoende participatie en informatie voor inwoners en bedrijven.